

VRIENDENLOTERIJ EN HET CONCERTGEBOUW



Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

Ook zo genoten van het concert?

NPO Klassiek brengt het hele jaar door de mooiste concerten, van internationale podia én uit Het Concertgebouw, gewoon bij jou thuis.

npoklassiek.nl



VRIENDENLOTERIJ
ZOMER
CONCERTEN

Zaterdag 24 augustus 2024

Grote Zaal 20.00 uur

Radio Filharmonisch Orkest
Emilia Hoving, dirigent
Denis Kozhukhin, piano

Jean Sibelius 1865-1957
uit 'Lemminkäinen-suite', op. 22 (1893-1895)
Lemminkäinen terugkeer

Frédéric Chopin 1810-1849
Pianoconcert nr. 2 in f, op. 21 (1829)
Maestoso
Larghetto
Allegro vivace

PAUZE

Pjotr Tsjaikovski 1840-1893
Symfonie nr. 4 in f, op. 36 (1877-78)
Andante sostenuto - Moderato con anima
Andantino in modo di canzona
Scherzo: Pizzicato ostinato, Allegro
Finale: Allegro con fuoco

AVROTROS

Dit concert wordt opgenomen voor uitzending in het AVROTROS Vrijdagconcert op vrijdag 6 september om 20.00 uur via NPO Klassiek.

ZOMERCONCERTEN.NL

HET
CONCERT
GEBOUW

TOELICHTING

Je zou hem de stamvader van de Finse klassieke muziek kunnen noemen. Jean Sibelius was de eerste componist die zijn vaderland op de muzikale landkaart zette. Dat deed hij onder meer met werken waarin onderwerpen en legendes uit de Finse geschiedenis aan de orde komen. *Lemminkäinen-suite*, op. 22 is een verzameling van vier symfonische gedichten geïnspireerd door fragmenten uit de *Kalevala*, een nationaal Fins epos. Hoofdpersoon is de vrouwenversierder en avonturier Lemminkäinen, die onder meer de zwaan van het dodenrijk (Tuonela) probeert de doden. In het laatste deel keert de held huiswaarts. Van een buitenmuzikaal programma is in deze finale, waarin Sibelius verschillende muzikale thema's uitwerkt, nauwelijks sprake.

Paganini van het klavier

Het was dringen geblazen, 17 maart 1830, in het Nationale Theater te Warschau, waar Frédéric Chopin zijn eerste pianoconcert presenteerde. 'De jonge Chopin', jubelde een van de recensenten toen, 'is de Paganini van het klavier.' Het concert dat we nu kennen als het *Tweede pianoconcert in f*, op. 21 had Chopin geschreven in 1829, vóór het *Eerste pianoconcert in e*, op. 11, dat eerder in druk zou verschijnen. Beide werken ontstonden vlak voordat de Poolse romanticus zijn vaderland verliet en zich in Parijs vestigde. In beide concerten horen we al veel van het idioom dat Chopin tijdens de rest van zijn korte leven zou verfijnen in talloze pianowerken. Een eigen taal vol zangerige melodieën, subtiele versieringen, ritmische

verfijningen, harmonische fantasie en Poolse accenten. In het virtuoze openingsdeel ligt de nadruk op de solist. Bij het schrijven van het prachtige Larghetto werd Chopin naar eigen zeggen geleid door zijn verliefde gevoelens voor een zangeres. De folkloristische finale wordt bepaald door een mazurka-achtig thema. De pers was enthousiast en maakte melding van een 'algemene geestdrift die geen grenzen kende'.

Tsjaikovski's noodlotsthema

Begin 1888 droeg Pjotr Tsjaikovski zijn net voltooide *Vierde symfonie in f*, op. 36 op aan zijn mecenas en platonische vriendin Nadezjda von Meck. In een beroemd geworden brief probeerde de componist haar gedetailleerd uit te leggen wat hem bezielde tijdens het componeren. In het openingsdeel klinkt het belangrijkste thema van de symfonie: 'Het is het noodlot – het fatum – dat het geluk verbiedt zijn doel te bereiken', aldus de componist. In deel twee schildert Tsjaikovski het melancholieke gevoel van iemand die 's avonds zit te mijmeren over het verleden. In het derde deel zien we vluchtige beelden die voorbijtrekken 'als men te veel wijn heeft gedronken'. 'Als men niet vrolijk kan zijn, beschouw dan de vreugde van de andere mensen', schreef een zwaarmoedige Tsjaikovski bij de Finale. Ook al worden we soms door het onafwendbare noodlotsthema met beide benen op de grond gezet, het vrolijke volksfeest overheerst. 'Er is nog zoveel eenvoudige en echte vreugde – zo kun je het leven nog volhouden!'

Dirk Luijmes

BIOGRAFIE

Het **Radio Filharmonisch Orkest** werd in 1945 opgericht en stond sindsdien onder leiding van dirigenten als Bernard Haitink, Jean Fournet, Jaap van Zweden en Markus Stenz. Het orkest staat in dienst van de Nederlandse publieke omroep en is prominent aanwezig in de series in Het Concertgebouw en TivoliVredenburg. In september 2019 trad de Amerikaanse Karina Canellakis aan als chef-dirigent.

De jonge Finse dirigent **Emilia Hoving** is een van de nieuwe en veelbelovende sterren aan het dirigentenfirmament. 'Hoving heeft al de analytische en emotionele kwaliteiten die een goed dirigent nodig heeft', jubelde de Finse pers. Haar gebaren zijn 'natuurlijk, gracieus soepel en expressief'. Hoving werkte als assistent bij de Finse en Franse radio. Ze trok de aandacht doordat ze een paar keer succesvol inviel waarna zij stevast werd teruggevraagd. Inmiddels hebben tal van orkesten – van Helsinki tot Wenen en van Bournemouth tot Tenerife – haar weten te vinden. 'Waanzinnig verfijnd, rauw waar nodig', schreef *NRC* over **Denis Kozhukhin**. De Belgische, in Rusland geboren pianist beleefde in 2010 in één klap zijn internationale doorbraak toen hij de eerste prijs won van de prestigieuze Koningin Elisabethwedstrijd in Brussel. Als succesvol concertpianist en kamermusicus is zijn agenda rijkelijk gevuld met optredens en wordt hij overladen met lovende recensies. Over een eerder optreden met het Radio Filharmonisch Orkest schreef *Het Parool*: 'Kozhukhin bewijst dat er leven in klassieke muziek zit'. Op 3 december keert Kozhukhin in de Grote Zaal terug voor een recital met violist Janine Jansen.

SUMMARY

Jean Sibelius was the first composer to secure Finland's rightful place on the musical map. He achieved that in part by writing works based on seminal Finnish legends. The four-movement *Lemminkäinen Suite*, op. 22, for example, is based on excerpts from the Kalevala, a national Finnish epic. The main character Lemminkäinen, a womaniser and adventurer, returns home in the last movement.

Frédéric Chopin wrote his *Second Piano Concerto in F minor*, op. 21, shortly before he left Poland to settle in Paris. This work contains all the musical language he would go on to refine in subsequent pieces. The piano soloist is the star of the dazzling opening movement. While composing the beautiful Larghetto, Chopin was guided by his adoration of a soprano, and a mazurka-like theme sets the tone in the folkloric finale.

In early 1888, Pyotr Tchaikovsky dedicated his newly completed *Fourth Symphony in F major*, op. 36, to Nadezhda von Meck, his benefactor and platonic friend. In a letter, he explained that the central theme in the opening movement represents fate. The second movement is a reverie about the past, and in the third movement, fleeting images drift by as if from drinking too much wine. All's well that ends well: the finale is characterised by folkloric revelries.

Translation: Eileen Stevens

EN VERDER...

ZOMERCONCERTEN LIVE!

Geniet nog even na van het concert tijdens ZomerConcerten Live! Met vanavond een ontmoeting in de Spiegelzaal met Emilia Hoving (dirigent) en Denis Kozhukhin (piano). U bent van harte welkom.

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

zo 29/09

11.00 uur
Grote Zaal

Ronald Brautigam in Beethovens Pianoconcert nr. 3

Beethoven-specialist Ronald Brautigam viert zijn zeventigste verjaardag in Het Concertgebouw met Beethovens *Derde pianoconcert*. Het lyrische concert barst van de heerlijke virtuositeit. Lawrence Renes leidt het Radio Filharmonisch Orkest.

